

PROGRAMA LA EXAMENUL DE DIFERENȚĂ LA LIMBA LATINĂ

Cuprins

CLASA a XII-a.....	1
CLASA a XI-a.....	1
CLASA a X-a.....	2
CLASA a IX-a.....	3

CLASA a XII-a

AUTORI ȘI OPERE

- poemul didactic și filosofic – versificație; noțiuni de metrică și prozodie (De rerum natura) - Lucretius
- elegia – Catullus
- epopeea (Eneida) - Vergilius

Itemi posibili:

- înțelegere, traducere de text; comentariul ideatic și stilistic al textului.

CLASA a XI-a

LITERATURĂ

- **MARCUS TULLIUS CICERO (PROZA RETORICĂ ȘI FILOZOFICĂ)**
- **TITUS LIVIUS (PROZA ISTORICĂ. ANALELE)**
- **TITUS PETRONIUS NIGER (PROZA. ROMANUL LATIN)**

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Părțile de vorbire studiate în clasa a IX-a: substantivul, adjectivul, pronumele personal, reflexiv, posesiv, relativ-interogativ, demonstrativ, verbul la diateza activă, tema prezentului și perfectului, precum și valorile conjuncțiilor *ut* și *cum* vor fi consolidate pe parcursul clasei a X-a, prin intermediul unei varietăți de sarcini de lucru care să contribuie la dezvoltarea competențelor prevăzute de programă.

Se recomandă utilizarea noilor elemente lingvistice:

- Verbul: diateza pasivă: moduri personale și nepersonale
moduri și timpuri din tema supinului.
- Sintaxa propoziției: funcțiile cazurilor-nominativ, acuzativ, genitiv, dativ și ablativ.
- Sintaxa frazei: propoziții principale / secundare; regente/ subordonate

- Subordonate specifice sintaxei latine: - participialele relative și absolute
 - subordonatele infinitivale (Ac.+Inf. / N.+Inf.)
 - subordonatele relative
- Confluente lexicale și morfosintactice ale limbii latine cu limba română și cu alte limbi moderne.

Itemi posibili:

- înțelegere, traducere și comentare de text;
- analiză morfo-sintactică
- analiza frazei

CLASA a X-a

- Substantivul: gen, număr, caz, declinarea I-III (consolidare), declinarea IV-V;
- Adjectivul: clasificare, grade de comparație (consolidare), comparația neregulată;
- Pronumele : prezentare generală, pronume personal (consolidare), reflexiv (consolidare), posesiv (consolidare), relativ-interogativ, demonstrativ (hic, ille);
- Verbul:
 - **sistematizare:**
 - esse, verbe regulate tema prezentului, diateza activă:** modul indicativ (prezent, imperfect, viitor I), modul conjunctiv (prezent, imperfect);
 - **elemente noi:**
 - modul imperativ (prezent), modul participiu (prezent), modul gerunziu, tema perfectului: modul indicativ (perfect, mai mult ca perfect, viitor II), modul conjunctiv (perfect, mai mult ca perfect)
 - **Sintaxa cazurilor:** nominativ, genitiv, dativ, acuzativ și ablativ

CONȚINUTURI RECOMANDATE

- **CAIUS IULIUS CAESAR**
 - Repere biografice și opera
 - Descriptio Galliae
 - Orgetorix
 - Descriptio Britanniae
 - Dei Germanorum
- **CAIUS SALLUSTIUS CRISPUS**
 - Repere biografice și opera

Itemi posibili:

- înțelegere și traducere de text;
- analiza morfo-sintactică a unor cuvinte;
- declinarea unor substantive însoțite de adjective;

- conjugarea unor verbe;
- exemplificarea unor maxime în limba latină;
- text suport: „De bello Gallico”, I (Caesar).

CLASA a IX-a

- **Substantivul**
 - gen, număr, caz
 - declinările I-III

- **Adjectivul**
 - clasificare
 - grupa I (clasificare, exemple, declinare)

- **Pronumele**
 - prezentare generală
 - pronumele personal
 - pronumele reflexiv
 - pronumele posesiv

- **Verbul**
 - esse
 - verbe regulate, diateza activă
 - moduri și timpuri formate cu ajutorul temei prezentului

- **Prepoziția**
 - regimul prepozițiilor: **in** + Ac. / Abl.;
 - **prepoziții + Ac.:** ad, ante, apud, inter, post, trans;
 - **prepoziții + Abl.:** abs / ab/a, cum, de, ex, sine

Itemi posibili:

- înțelegere și traducere de text (cele din manual, parcurse la clasă);
- exerciții de diferite tipuri: declinarea unor substantive; substantive însoțite de adjective; conjugarea unor verbe; analiză morfo-sintactică de cuvinte;
- exemplificarea unor maxime în limba latină.